

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inserati petit vrsta DIN 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji DIN 12.-, za inozemstvo DIN 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafjeva ulica 5.
Telefon št. 3122, 3128, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68. Podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Racun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

RAZPADANJE KLERIKALNE STRANKE V AVSTRIJI

Nenaden preokret v notranjopolitičnem razvoju — Dollfuss prepustil vodstvo Heimwehru — Klerikalna stranka v popolnem razsulu pomišlja na prostovoljno likvidacijo

Dunaj, 12. januarja, r. Dogodki v delavskih taboriščih, ki so izvali večne nemire in nerede po vsej državi, so povzročili, da je prišlo do hitrejšega razločenja položaja, kakor pa se je moglo pričakovati. Istodobni pojav radikalnih zahtev heimwehrovskih voditeljev in novega vala narodnosocialistične akcije je prisilil dr. Dollfussa, da čim prej reši svoj režim.

Včeraj so se ves dan vršila pogajanja med knezom Starhembergom in dr. Dollfussom na osnovi sklepov konference heimwehrovskih voditeljev, ki so, kakor znano, zahtevali, da se prepusti vsa eksekutivna oblast Heimwehru, da bi se na ta način najhitreje in najradikalneje iztebili ne samo vsi hitlerjevi, marveč tudi vsi marksistični elementi. Heimwehrovci so očitali dr. Dollfussu, da jih zlorablia in izigrava ter so mu zagrozili, da ga bodo zapustili, ako ne sprejme njihovih zahtev. Pozno zvečer je izšel ukaz, s katerim je dosedanji državni podkancler in glavni ekspONENT Heimwehra v vladu major Fey imenovan za ministra javne varnosti, kar pomeni, da mu je podrejena celokupna eksekutivna oblast.

To imenovanje je izvalo v vse politični javnosti največjo senzacijo in ga smatrajo za dokaz, da se je dr. Dollfuss v celoti udal zahtevam Heimwehra in s tem pristal na radikalizacijo.

avstrijske notranje politike v duhu heimwehrovskega programa, ki stremi po počasnitvenju Avstrije. V političnih krogih je načelo napetosti pričakovalo nadaljnji ukrepov. Splošno sodijo, da bo v najkrajšem času prišlo do razpusta vseh političnih strank in da bo Heimwehr pri sestavi nove ustave skušala uveljaviti svoj program stavovske in korporacijske države.

Ta preokret v notranji politiki, ki je obenem dokaz, da so brez podlage vse govorice o skorajšnjem in nekako že perfektnem sporazumu med dr. Dollfussem in narodnimi socialisti, je izval v drugi strani veliko zmedo v vrstah krščanske socialne stranke. Že umik duhovščine je zadel stranki udarec, ki bi ga le težko prebolela. Uveljavljenje prestiža Heimwehru v vladu pomeni za stranko nov hud udarec, ker predstavlja konec klerikalne samovolje. Posledice tez preokreta se že kažejo. Iz krščanske socialne stranke so začele izstopati njene najmočnejše organizacije.

Posebno pozornost vzbuja v političnih krogih izstop največjih organizacij na Gornjem Avstrijskem, katoliškega ljudskega društva in katoliške kmetske zveze ter katoliške zveze kočarjev in poljskih delavcev, ki so v rolike dosegli najmočnejše organizacije klerikalne stranke. Vse tri organizacije so najavile svoj izstop iz krščanske socialne stranke in svoj pristop k Dollfussovemu patriotski frontu. V svoli skupini izjavljujejo, da smatrajo patriotsko fronto za nosilca avstrijske obnove ter da odklanjajo liberalno demokratično strankarsko državo. Ta izjava je nedogledne politične važnosti, ker dokazuje, da se hočajo stanovske organizacije docela ločiti od klerikalne stranke. Predsednik katoliškega ljudskega društva, član narodnega sveta dr. Aigner, je podal ostavko z motivacijo, da noče ovirati nadaljnje razvoja in delovanja te organizacije. Vladni organ »Neugleichsweltblatt« objavlja o vsem tem obširno poročilo, v katerem pravi med drugim:

Razume se samo po sebi, da ne more ostati brez dalekosežnih posledic za krščansko socialno stranko, če najmočnejše organizacije izstopajo in gredo po poti, ki vodi proč od stranke.

Gornje avstrijske organizacije dokazujejo s tem, da nočejo več sodelovati pri strankah in da je tudi pri teh prevlada spoznanje, da se morajo vse stranke brez razlike razpustiti.

V krogih klerikalne stranke same si še niso na jasnem, kaj naj storite. Smatrajo pa, da ne bo drugačia izhoda, kadar da posnemajo katoliški centrum v Nemčiji in stranko sami likvidirajo. S tem bi rešili tudi Dollfussa neprilejne korake proti lastni stranki, na drugi strani pa olajšali prehod v novo stanje.

Nove demonstracije

Pariz, 12. jan. r. Sinoči je kijub vsem varnostnim ukrepom policije prislo v okolici poslanske zbornice do novih in velikih demonstracij. V okolici zbornice se je v pozni večerni urah zbralo okrog 5000 ljudi, večinoma rojalistov, ki so skušali prodrieti do poslanske zbornice, čeprav je bilo seja v tem času že končana. Demonstrante so vzklikali: Doli tatovi, doli podkupljenci parlamentarci. Predsednik »Action Francalise« Pujot je bil aretiran. Proti policiji je skušala druga skupina okrog 300 ljudi znova prodreti proti zbornici. Policija je nastopila z vso ostrostjo. V teku izgredov je bilo 362 oseb aretiranih, v spopadu pa je bilo ranjenih 30 policajev in 50 demonstrantov. Do slednjih izgredov je prislo tudi v Lyonu, kjer je bilo izvršenih 12 aretacij.

Nova razkritija

Pariz, 12. jan. r. Preiskava o bayonškem škandalu spravlja na dan vedno nova odprtja. Tako poročajo listi, da je hudo kompromitiran tudi ravnatelj nacionalistične lista »Jour. Paul Lewy, ki je baje dobil od Staviskega nad en milijon. Žrtve škandala so postal najbrže tudi ugledni generalni državni tožilec Presard, svak ministrskega predsednika Chautempsa. Listi poročajo, da je zapustil Staviski kijub temu, da je ponavadi stotine milijonov, vsega samo niti ne 300.000 frankov. Živel je tako potratno, da je prizoljufani dener sproti zapravil. Listi mnogo razpravljajo o trdilih, da je dobil Staviski 23. decembra, ko je bila izdana za njim tiratrica, nove dokumente na napeno imen, toda s svojo sliko. Govore, da je nekega visokega uradnika kupil in mu dal zato 80.000 frankov.

Mussolinijevi cilji

Oborožena Nemčija naj drži v žahu Francijo, male države pa naj se izločijo od soodločanja in uvede diktatura velesil

London, 12. jan. r. Daily Mail objavlja razgovor svojega rimskoga dopisnika s predsednikom italijanske vlade Mussolinijem glede njegovih razočrbitvenih predlogov in reformističnih načrtov v pогledu Društva narodov. Bolj ko kdaj prej se Mussolini in tej svoji izjavi zavzemata za nemške oboroževalne zahteve in podarja, da brez priznanja oboroževalne enakopravnosti Nemčiji ni rešitve razočrbitvenega problema. Nemčija je pravljena odreči se bombnim letalom, topovom s kalibrom nad 16 cm in tankom iznad 6 ton. Toda Nemčija zahteva na drugi strani, da se sime oborožiti v enaki meri, kakor vse druge države ter da sme imeti orožje, ki ga druge države nočejo opustiti. Ker se je Nemčija priznala moralna pravica do enakopravnosti z drugimi državami, morajo te države po zdravi logiki pristati na ta nemške zahteve in do-

voliti, da se Nemčija priderno oboroži. V svoji nadaljnji izjavi poudarja Mussolini, da državnik, ki vodijo evropske države in ki so preživeli svetovno vojno, ne bodo zlahka pristali na novo vojno.

Goverc o reformi Društva narodov je Mussolini zanimal, da bi šel njegov načrt za tem, da se male države docela izločijo. Toda preprečiti se mora, da bi te male države se nadalje intrigale, kakor so do sedaj, zlasti še, če se pomisli, da je večina teh držav v zaostanku s svojimi prištevki za Društvo narodov. Tem državam se mora odmeriti mesto in vlogo, ki jim gre po njihovim gospodarski in politični moči. Nevzdržno pa je, da bi imeli male države enake pravice, kakor jih imajo velike Dosedanja moč in vpliv teh manjših držav v Društvu narodov se mora na vsak načinomejiti.

Naši vrli mornarji korakajo

Mornarski odsek JS je otvoril sencični ciklus predavanj z zanimivim predavanjem dr. Alujevića

Ljubljana, 12. januarja

V ljubljanskem krejnevem odboru Jadranske straže je prav močan in agilen mornarski odsek, ki so v njem sami bivši mornarji. Zadnji čas se je reorganiziral in združil vse bivše mornarje, ki je med njimi tudi mnogo oficirjev, predvsem, ki je pa pridobil toliko strokovnjakov za predavatelje, da je mornarski odsek JS lahko sinoč otvoril že ciklus predavanj o vsem vprašljivih Jadranskega morja, ki naj dokažejo, da brez morja nimamo bodočnosti.

Ceprav ima JS samo v Ljubljani nad 5000 članov, vendar bi bili slični pri prvem predavanju pričakovali večjega obiska. Dvorana OÜZD je bila sicer dobro zasedena, toda poslušalci je bilo mnogo premalo za tako važen problem. Tudi dvorana na Taboru bi morala biti premajhna ob podobnih predavanjih, zato pa moramo iz sinčnega obiska skleniti, da večina Ljubljane morje še vedno smatra samo za letov šče, da ne ra za ono široko cesto, ki nas veže z vsem svetom in ki nas edina more pripeljati v boljšo bodočnost. Ljubljana z vsemi dobrimi Kranjci vred je pač po večini še vedno plašen začepkar, ki je že zadovoljen s klobaso in cvičkom ter vesel, če ga drugi puste pri miru.

Predavanja so se udeležili zastopniki oblastnega odbora s podpredsednikom g. Stupnicom, odborniki krajevnega odbora, a prisile so tudi članice ženskega odseka z go. dr. Kmetovo, z zadovoljstvom smo pa opazili veliko število naših vrlih orožnikov, razen njih so bili pa seveda na predavanju tudi skoraj vsi naši mornarji in mnogo drugih občincov iz vseh slojev prebivalstva.

Simpatičnega predavatelja g. dr. Branka Alujevića je pozdravil podnačelnik mornarskega odseka g. Štavt z lepim govorom, kjer je orisal program ciklusa predavanj in z načudnimi besedami opisal pomen Jadrana za Slovence in državo, nato je pa toplo pozdravil predavatelj govoril o pomenu Jadrana v nacionalni zgodovini s takim zanosom, da so ga poslušalci večkrat prekinili z glasnim odobravljanim. Predavatelj je rekel, da mornarji sestavljajo našo mornarstvo, ki je zavestno in zahtevala, da moramo samo še dodati, naj občinstvo teh predavanj ne smatra za vskajanje prieditev, temveč za reševanje problemov, ki so pomembni in tehtni za vskajanje.

Iz šolske službe

Beograd, 12. jan. r. S. kraljevim ukazom je napredoval v višjo skupino sreski solski nadzorniki v Ljubljani Rado Grum. Upokojen jo učitelji odnosno učiteljice: Ivan Mohorko v Račah, Terezija Kovarič v Goricanah, Janko Slapar v Primskovem, Marija Rupnik v Kamniku in Antonija Čeznikov pri Mariji Snežni.

Napredovanje v sodni službi

Beograd, 12. jan. r. Z odklokom ministra pravde so napredovali v višjo skupino kancler Jakob Strukelj, pri sreskem sodišču v Kožem, Štefan Pušauer pri sreskem sodišču pri Sv Lenartu, Ivan Majnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu, Josip Koren pri sreskem sodišču v Mirski Soboti, Ivan Kerzan pri sreskem sodišču v Velikih Laščah, Anton Jager pri sreskem sodišču v Ložu, Alekander Majetič pri sreskem sodišču v Žužemberku in Albin Hartnar pri sreskem sodišču v Gornji Radgoni.

Naraščanje prebivalstva Prage

Praga, 17. januarja d. v kratkem bo Praga dosegla 900.000 prebivalcev. Po podatkih mestnega statističnega urada jih je imela 1. januarja okrog 897.000. Ako bo prebivalstvo naraščalo v dosedanjem obsegu, bo se pred prihodnjim ljudskim stvari doseglo milijon.

Izpremembe v italijanski upravi

Rim, 17. jan. z. Listi poročajo o velikih izpremembah na vrhovnih mestih pri pokrajinskih upravah. Osem prefektov je blizu upokojenih, 7 postavljenih na razpoloženje, 16 pomešenih in 9 novomešenih. Med drugimi je bil pomešen dr. Franc Turbacco iz Pavije na Reko in dr. Edvard Spasiano v Zader. Za prefekta v Potenzji je bil imenovan dosedjanji pokrajinski tajnik v Gorici Josip Aventi.

Stavka ameriških mlekarjev

Chicago, 17. januarja č. V zadnjem času se je znova pričelo stavkovno gibanje mlekarjev. Stavka se vedno boli širi in skupine mlekarjev napadajo vlak, ki vozijo mleko v mesto. Farmarji in državljani Illinois in Wisconsin, kjer pridejo, da največ mleka, so sekvestrirali velike količine kondenzirane mleke ter ga umili. Uničeni je bilo tudi mnogo mlekarjevih strojev. V bližini Burmingtona je kakih tisoč kmetov napadlo mlekarstvo tovarno, razrušilo stroje in razdrolo okrog 4000 litrov mleka. Na manjih krajih je prišlo med stavkujočimi mlekarji in njihovimi nasrotniki do budih napadov. V East Trojiju so trajali incidenti, ki ne prestanjo ves dan. V Chicago je zaradi stavke mlekarjev pričelo primanjkovali mleko. Oblasti so odredile, da se sme sveže mleko dostavljati le bolnicam in deci. V restavracijah uporabljajo le izključno kondenzirano mleko.

Tatarescu in opozicija

Bukarešta, 11. januarja, r. Ministrski predsednik Tatarescu je imel v teku včerajnjega v danasnjega dne dolgotrajne razgovore z voditelji opozicijskih strank. Opozoril jih je na položaj v državi in apeliral na njihovo sodelovanje pri konsolidaciji političnih in gospodarskih prililk. Zdi se, da bo Tatarescu v tem uspel ter da bo prišlo do notranjega političnega premirja.

Vremensko poročilo

Bistrica — Bohinjsko jezero, 12. januarja: —15, jasno, sren, snuka ugodna, 90 cm snega, v višini nad 900 m povs pršič.

Bled, 12. januarja: —18, lahka megla, 40 cm snega, 20 cm hrapavega ledu.

Kranjska gora, Rateče, Planica, 12. januarja: —10, barometer pada, oblačno, mreno, sren, 120 cm snega, Vršič in Tamar 350 cm.

Kočevje, 12. januarja: —9, zelo oblačno, 30 cm srenja, sankališče uporabno.

Škofja Loka, 12. januarja: burja, 25 cm snega, zmrnjen.

Pismena poročila 11. januarja:

Smučarski dom na Pokljuki: —12, krasno, jasno, mirno, 140 cm snega, 15 cm snega, v višini nad 1000 m povs pršič.

Zelenčka: —14, lepo, jasno, sever, 230 cm zmrnjenega snega, snuka prav dobra, izgledi prav dobr. Za nedeljo kombinirane tekmek v slalomu in smuku.

Jezerško: —10, lepo, sever, 40 cm stare podlage, 5 cm pršiča, snuka idealna, izgledi idealna.

Planina sv. Križ nad Jesenicami: —7, sočno, jasno, sever, 100 cm snega, sren, 2 prsta pršiča, snuka prav dobra, izgledi najboljši, v planinah idealna.

SV. planina nad Trbovljami: —8, jasno, sočno, 50 cm podlage, 20 cm pršiča, snuka idealna. Izgledi idealna. Možnost izletov.

Vršnja

Danes premiera za Jugoslavijo

največjega filma sedanjosti po svetovnem romanu Bernharda Kellermannia

Predprodaja od 11.—14. ure.
Nov Foxov zvočni žurnal.
Predstave ob 4., 7.1/4 in 9.1/4 ureElitni kino Matica
Telefon št. 21-24**PREDOR**

Ameriko in Evropo združi podmorski predor. Utopija pred leti, postane danes lahko resnica. To je delo za katerga se zanimajo vsi narodi sveta.

Sodelujejo: PAUL HARTMAN, ATTILA HÖRBIGER, GUSTAV GRÜNDGENS

Dnevne vesti

Predvojni srbski stotaki ostanejo v prometu. Predvojni srbski bankovci po 10, 20 in 50 Din so izgubili z 31. decembrom 1931 veljavno. Narodna banka jih je zamenjala samo do tega dne. Iz prometa se vzamejo do 25. maja t. l. dinarski kronske bankovci izdaje finančnega ministrstva po 1000 Din (4000 kron) in 100 Din (400 kron). Poedinci in razne ustanove po nadejo več sprejemati niti predvojni srbski bankovcev po 100 Din, ki pa ostanejo v prometu. To je posledica napadčnega tolmačenja obvestila Narodne banke o tem, da se vzamejo predvojni srbski bankovci iz prometa. Srbski predvojni stotaki ostanejo v prometu in jih mora vsakdo sprejemati kot zakonito plačilno sredstvo.

Važno za lastnike avtotskijev. Lastniki avtotskijev morajo predložiti pri vsoletni prijavi potrdilo davčne uprave, da so za preteklo leto plačali pridobinno, ker sicer ne dobe dovoljenja za tekoče leto. Da bi lastniki avtotskijev to uredbo pravilno razumeli, je izdalo finančno ministristvo naslednje pojasnilo: S potrdilom davčne uprave je treba dokazati, da je plačal lastnik avtotskija za preteklo leto na račun pridobinne toliko, kolikor je znašala odmera pridobinne za tekoče leto.

Kredit za gozdarsko fakulteto v Zagrebu. V Zagrebu grade veliko poslopje gozdarske fakultete, ki je bilo že pred zimou pod streho. V načrtu je 10 poslopji, prvo bo letos dogradeno in opremljeno. Odobren je drugi kredit v znesku 4 milijonov Din, a ker bi ta denar ne zadostoval, je odobren še en milijon, tako da so sredstva za drugo poslopje zagotovljene.

Proslava 80letnice prof. Antona Bezenška. V včerajnjem članku je pomotoroma izstalo ime odbornika g. Rudolfa Rakusa, profesorja trgovske akademije v Mariboru. Razen tega se ima pravilno gospit Ignac Pejha, šolski upravitelj na Frankolovem.

Dražba lova. Lov upravne občine Trojane se bo oddajal v zakup na javni dražbi v petek, 19. t. m. ob 10. pri sreskem načelu v Kamniku za dobo od 1. januarja 1934 do 31. marca 1938. Lovišče meri 1075.70 ha in izključna cena znaša 1.500 Din.

Vozne olajšave po železničnem članom SPD. Skupine od najmanj šest članov SPD morajo potovati po železnički skupno z vodenkom v istem vagonu od vstopne do izstopne postaje. Železniško osebje bo izključilo na osnovi § 11, točka 1-Z. S. U. od prevoza one potnike, ki bi se tej odredbi ne pokoravali. Na to uredbo opozarjamо zlasti člane SPD, ki dobe uverjenja v društveni pisarni samo proti predložitvi članske izkaznice.

Odprte planinske koče. Planinske koče na sv. Planini in sv. Gori so celo leto odprte in oskrbovane. Na razpolago so tople kurjene sobe. Teren na sv. Planini je znam kot najprikladnejši smuški teren v Zasavju z znano Medvednico. Dom na Kravcu v Valvazorjevem koča sta stalno oskrbovana. Možirska koča na Možirski planini je stalno oskrbovana in je v neposredni bližini idealen smuški teren. Celjska koča nad Celjem, priljubljena izletna točka, obdana s prekrasnimi smuškimi poljanami, je stalno odprta in kar najbolje oskrbovana.

Borza dela v Ljubljani želi izdelovalca tehnic, krojaškega pomočnika, pekovskega vajenca, raznašalca peciva in več dobrih tkalcov. Informacije se dobe pri Borzi dela v Ljubljani.

Koroške novice. V Rožku je umrla 70-letna Urša Valentiničevič Ravn. — Hud udarac je zadol tudi Uževščev družino v Podhumu, ki ji je smrt ugrabilo 2-letnega sinčka Franca. Medtem ko so bili domači v blevu, se je otrok sam igral v kuhinji, včigala se mu je po oblike in je čez dva dni v strašnih mukah umrl. — Na Ravnih je umrl 70-letni Gašpar Škrbina, njen pa sta sledila tudi 84-letna Terezija Hochkofler in upokojeni cesar Valentin Gabrijel iz Smarha. — Na Humu je umrl Alojzij Ibovnik, prav tam so pa tudi pokopali tamošnjega možnara Jakoba Urfa in 17. decembra Franca Melincu, ki je že dolgo bolehal na raku v požarniku. Pokojnik je bil ob 1. decembra član žolškega odbora, v katerem je odločno zastopal koristi našega naroda in dosegel, da se je začela poučevati slovensčina v I. razredu na tamošnji šoli. — 12 dni pozneje je legend v grob tudi njegov oče, Melincuva družina je bila lani zelo nesrečna, saj je smrt ugrabila kar štiri člane.

Nacionalna nestrnost na Koroškem. Koroški Slovenec poroča o nevzdržnih razmrzih v Svetah, pošta Bistrica. Tam je učitelji Feliks Waldhauser neko četrtletno boludekletje, ki je moralno med pokonom vekrat iz razreda, zaporedoma kaznoval in že radi videl, da je otrok prihajal domov z onesnaženo bleko. Poleg tega je otroka surovo nahrulil, ga oklopljal in mu dejal, da ga bo odsekil včil samo še v cirklici. Gleda na to je nadučitelji Waldhauser poslal Koroškemu Slovencu popravek, češ, da te veseli niso resnici, a list v polni meri vzdržuje svojo obložbo in piše, da ima tudi vedodostojne prile.

V kristol. Društvo dom slepih predajo nekateri sleparski agenti razne stvari (čaj, mleko itd.). Opozarjamо občinstvo, da ni v kristol dom slepih nikogar pooblaštito, da v njegovo krost karoli prodaja v prosimo, da se take osebe izrode stražniku, oziroma orožniku.

Velenseim v Bruslju. XV mednarodni velenseim v Bruslju se bo vršil od 4. do 18 aprila 1934 in bo nudil posebnim pregled vse belgijske produkcije, in glavne prvine svetovne proizvodnje XIV. velenseima v Bruslju se je udeležilo 2.697 tiskov 27 narodnosti, ki so zasedle 30.000 m² prostora. Stavilo objekovalcev je bilo preko 700.000. Vsa na-

tančnejše informacije glede udeležbe, oziroma poseta vsej sejma se dobe pri belgijskem konzulatu v Ljubljani.

Lepo vreme v Primorju. Na vsem Primorju imajo zadnje dni pravo pomladansko vreme. Na solncu doseže temperatura 18 do 24 stopinj. Iz Češkoslovačije in Avstrije je prispelo že precej letoviščarjev.

Sejem kožuhovine v Ljubljani bo v ponedeljek 22. t. m. Vsi oni, ki imajo kožo divjadi, pa jih še niso došli v prodajno-prodajni organizaciji »Divja koža« (Ljubljana – velesvet), nai to nemo mudi om in store, da blago ne bi za dražbo že prepozno prispealo, kakor se je to v mnogih slučajih zgodilo na lanskem januarskem sejmu kožuhovine.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo mrzlo, stalno in deloma oblačno vreme. Včeraj je nekoliko snežilo samo v Beogradu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 8. v Sarajevu in Beogradu 2. v Zagrebu 0. v Ljubljani – 0.6, v Mariboru – 3.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769.5. temperatura je znašala – 9.0.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobnosti, nespansu, srčnih nadlogah, tesnobbi v prsih, poživi naravnemu Franz Josefovu grenčiku trajno obtok krvi v trebuhi in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »Franz Josefov« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastreljenju želodčnega črevesnega kanača, obnese kot izborna odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« grenčiku se dobi v vseh lekarjih, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nesreča. Zimski sport je včeraj zahteval več žrtv. Popoldne se je smučal na Rožniku junak Jože Ferenc, stanujec v Orzovnem domu Drvel je z vrha Rožnika po znamen kolovozu, ki pripelje na pot, vodečo proti Čudu. Tik pred ciljem je pa hotel napraviti plužni zavoj, a mu je desna noga zaostala v ldu in je tako nesrečno padel, da si jo je zlomil pod kolennom. Njegovi klienci na pomoč so vzbudili pozornost pasantov, ki so ponosrečenega akademika načolzili na otroške sanke in ga prenesli do milne načeste na Rožnik, nato pa obvestili reševalno postajo. Ferencaka so prepeljali v bolnico. — Druga žrtva nesreče je postal junak Milko Hmelik iz Prisojne ulice, ki se je včeraj drsal na drsalniški SK Ilirje pod Cerkinovim gradom. Vanj se je zaletela neka mladenka in ga podrla, da je padel in si zlomil nogo. — 38-letni sreški podnačelnik Bogomir Dev iz Dolnjega Logatca, si je včeraj pri smučanju zlomil desno nogo.

Huda nesreča stare prevžitkarice. Popoldne so v ljubljansko bolnično prepeljali 60-letno prevžitkarico Marijo Anžurejivo iz Zalog. Včeraj popoldne je dobila hudo epileptični napad, med katerim se je popariša s kropom. Zadobil je hude opiske in je bila dovolj v tudi žabljih krakov na primanjkovalo.

lji Društvo »Socjan« naznanja, da to so bodo odpade predavanje, ker priredi JNAD Jadran na Taboru »Slovenski večer pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja. »Socjan«, ki je v posesti vabilo, posestite »lji večer. Nadalje opozarjamо, da prirede povsak tržno. »Ljubljanski živote v ponedeljek 15. t. m. v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu »zagrebčanski koncert« zaslunjen skladateljev našega po Italiji zasedenega ozemlja: Hajdriha, Lebana, Kocjančiča in Volarja. Priliko bomo imali zopet elisati svoje vseposod priljubljene pesmi Trsta in Gorice, kot spomin na naše zasutnje kraje. Noben »Socjan« naj ne zamudi lepo prilike slišati našo lepo pesem. Prihodnje predavanje bo 20. t. m. Odbor.

lji O pohodu naših mornarjev pšenimo na drugi strani, kako so sijajno nastopili s svojimi predavanji, a od poletja se spominjamo njih bojnih ladij z ljubljanskih ulic in njihovih veslaških tekem na Ljubljanci, zato pa moramo danes javnost še posebno opozoriti, da imajo mornarji v rokah tudi večji del priprav za veter Jadranove straže, ki bo 20. t. m. v vseh prostorih »Union«. Cesar se ti vročkrni fantje lotijo, tudi sloji in drži, da bo gotovo tudi večer Jadranove straže nad vse imenit. Več dan so pri dekoracijah v veliki dvorani, a gori v bloku dvorano nikogar ne pusti, kjer pod vodstvom mladih mornarskih oficirjev in inženierjev pripravljajo prijateljem JS najbolj vesela presečenja. Pogledat gremo na vse način!

lji Premijera veličastnega Kellermanovega »Predorac« bo popoldne za vso državo v kinu »Matic«. Vsa inozemska poročila smatrajo ta film za največje delo evropske filmske industrije, zato je pa vsekodaj nadalje priporočilo odveč. V silno napetem filmu nastopajo seveda iz naiznamenitejši igralci, prav tako pa tudi oprema prekaša vse doseganje filma. Popoldne ob 14.00 po ZKD priredila predvajati znameniti film »Dunajska valček«, ki Ljubljaničani ža komaj čakajo nani. Predstave ZKD so vsak dan ob 14.30. v nedeljo pa ob 11.00.

lji Oficijski družbeni večer. Uprava oficijskega doma ljubljanske garnizije predi v soboto, 13. t. m. na pragu pravoslavnega novega leta v prostorih oficijskega doma družbeni večer. Prireditev se prične ob 21. Pozivajo se rezervirati oficirji in gostje, ki imajo stalna vabilo, naj pridejo na oficijski družbeni večer.

lji 120. gojenec Državne glasbene akademije iz Zagreba nastopi v petek, dne 19. t. m. ob 20. uri v veliki univerzitetni dvorani. Nastopi simfonični orkester nad 70 članov in izvaja med drugimi Beethovenov koncert za violinolo in spremeljivem orkestru. Violinolo igra izredno nadarjeni violinist Zlatko Kopolski, gojenec izvrstnega violinista pedagoškega na akademiji profesorja Humla. Zlatko Kopolski je že vodnik na raznih koncertnih prireditevah v Zagrebu in že veliko priznani in gostje. Toda dekle na vselejšem vodnikom včasih je bil že mrtvev.

lji Ostal je brez dekleta in brez nosa. V vasi Kutnik blizu Bihača so imeli v sredo zvečer zanimiv primer ugrabitve. Mehmed Hamrli je bil že dolgo zajužen v lepo Kado Cerviz, ki mu je vračala ljubezen. V nju je bil pa zaljubljen tudi sin najbogatejšega kmeta v vasi, Ramo Vilič, in dekle se je končno ogrelo ranj. Mehmed je odpeljal domov, pa je prišel ponovno sreči se s dekle in želil, da mu je odrezal še nos. Svatje so se razbezali in Vilič je obdelal Hamrlico in dekle domov, kjer sta se takoj porodila.

Iz Ljubljane

lji Turobno tuljenje nove sirene, ki jo je nedavno nabavila mestna občina, je dali ob 9. zdramilo Ljubljane z zamisljenočnost in zaspanosti. Na terasi nebotičnika so namreč preizkušali novo streno ob navzočnosti zastopnika vojske majorja g. Mihiča. II. podstaroste Jugoslovenske gasilske zveze g. Turka, tajnika Odbora za začrno obrambo Ljubljane g. Turela, zastopnika tvrdke Brown Boveri, ki je dosegla sireno, g. ing. Stegnica in drugih. Sirena je zaposredoma tulila v večimernih presledkih in tuljenje se je slišalo dolet na okrog. Iz poročil, ki so jih prejeli člani preizkuševalne komisije, je razvidno, da so ponekod sirenno slíšali prav dobro, drugod pa ne, kar je menda odvisno od megle, ki je bila danes na nekaterih krajih prav gosta. Sireno bodo še enkrat preizkusili, ko ne bo megla.

lji Mnogo eest čaka na popravilo. Predvsem bodo morali končati cestna dela, ki so jih začeli jeseni. V zvezni in ureditvi Ljubljane in srednjem delu Sv. Petra načeli jeseni. Nasloniti materiali so pridobili pri izkušnji za temelje tramvajskega tira. Prvih je bila zima, preden je bilo cestnišče dobro uravnavano in utrieno in preden so bili nasutti in urejeni hodnikti. Dosele so bili na Sv. Petra načisu velike grmade snaga.

zadovoljni. Vstopnice so naprodaj po nizkih koncertnih cenah v Matični knjižnici na Kongresnem trgu. Preskrbite si jih pravočasno, ker jih bo drugačno zmanjšalo. Besejdski skladb je na razpolago istotom.

lji Sokolsko društvo Ljubljana III. za Bežigradom obvešča svoje članstvo in prijatelje sokolstva, da bo v nedeljo, 14. t. m. ob 8 uri zvečer v društveni telovadnični televadnični akademiji z bogatim telovadnim sporedom. Pridite, da vidite in sodite o delu in razvoju našega Sokola! Zdravo!

lji Vse, ki se zanimajo za dramatsko delovanje in ki stanujejo v Ljubljani. Ob 14. t. m. ob 8.00 zvečer v Ljubljani bo v sobotu v dvorani Delavske zbornice z bogatim sporedom. Vstopnice se dole v Strokovni komisiji (Delavska zbornica) za 3. t. m. 1. Din.

lji Cankarjev večer, »Svobode« in »Zarje« v Ljubljani bo jutri, v soboto ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice z bogatim sporedom. Vstopnice se dole v Strokovni komisiji (Delavska zbornica) za 3. t. m. 1. Din.

lji Šentjakobski gledališki oder, »Pogumni Tonček, pravljica igra v petih delih, ki je imela pri vseh doseganjih predstavah tako krasen uspeh, se ponavlja v nedeljo ob 8.00 popoldne. Igra, ki je spisal priljubljeni slovenski pisatelj Jaka Špirac je izvrsto načudila gledališča. Vabljeno je na zgodovino načudila gledališča.

lji Smrt na ulici. Včeraj sta v mestu postala žrtve kapri dve moški. Pred vojašnico vojvode Mišića se je okrog 13. narednega zgrudil gledališčni udeleženec morajo obvladati plug in plužni zavoj. Privaje sprejema pisarna SPD v svojih prostorih v palaci »Grafike« (Masarykova cesta).

lji Nadaljevalni smuški tečaj. SPD predstavi nadaljevalni smuški tečaj v bližnji okolici Ljubljane od 15. do 20. t. m. v sakrorat ob 15. uri popoldne. Udeleženec morajo obvladati plug in plužni zavoj. Privaje sprejema pisarna SPD v svojih prostorih v palaci »Grafike« (Masarykova cesta).

lji Smrt na ulici. Včeraj sta v mestu postala žrtve kapri dve moški. Pred vojašnico vojvode Mišića se je okrog 13. narednega zgrudil gledališčni udeleženec morajo obvladati plug in pl

U naslovy:

260

Dve siroti

Roman

Toda drugega izhoda ni bilo in odločno sta krenila za Indijancem v goščavo.

Indijanec je šel naprej in kazal pot popotnikoma, ki sta vodila konja na uži.

— Kdaj pa prispremo tja, kamor nas vodite? — je vprašal poročnik Indijanca čez nekaj ur naporne hoje.

— Papay upa, — je odgovoril Indijanec, — da bo to še nocoj. Marijan je zadrhtela od strahu. Indijancu so se bile oči divje zaiskrile. Ta izraz na njegovem obrazu je sicer takoj zopet izgubil, vendar ga je pa Marijan opazila.

Nehote je segla z roko za pas, kjer je imela spravljeno bodalo.

Tako se je prepričala, da je bodalo dobro spravljeno in da ga ima vedno pri rokah.

Od tistega trenutka Marijan ni imela več miru. V bujni domišljiji je videla vse počne nevarnosti in muk.

Mokče so nadaljevali pot; hodili so zelo počasi, ker so se morali pririvati skozi goščavo. Večkrat so se morali tudi vrniti in napraviti velik ovinek, ker bi sicer ne mogli naprej.

Po dolgi urah naporne hoje se je Indijanec naenkrat ustavil, kakor da ne vedel, kaj naj počne. Njegove oči so srečale Marijanin pogled. In oči mlade žene so izražale vso grozo in vso jezo, ki je kipela tisti hip v nji. Toda Marijan se je premagala in dejala je Indijancu:

— Ne gre mi v glavo, da bi naju hoteli izdati... Mislim celo, da... vam v polni meri zaupam... Ni se vam torej treba ničesar dati, če storite vse, kar je v vaših močeh, da prideš srečno; — poti ne vidim več.

— Kaj? — je vzkliknil poročnik presečeno.

Toda Indijanec se ni ustrašil strogega poročnikovega pogleda.

— Da, — je nadaljeval, — Papay priči v življenju ne vidi poti pred seboj. Veliki duh je razpredel okrog in okrog mrežo srebrata in približil drevo drevesu, zavalil je skale na pot... Veliki duh je vsemogoven. Njegov je gozd, njegova je prerija in pustinja, njegove so reke in potoki... Veliki duh lahko stori, da se zemlja odpre in nastanejo prepadi, da dvignejo drevesa svoje krone pod nebo ali jih pa spuste do tal. Veliki duh je gospodar in Papay se mora ukloniti njegovi volji.

Po teh besedah se je Indijanec dotaknil s čelom zemlje.

Marijan je pomembno pogledala svojega moža. In kakor da je šinila tisti hip tudi njemu v glavo ista misel, je stopil pred Indijancem, držeč revolver v roki.

— Naprej moramo! — je vzkliknil energično. — A če je Veliki duh res hotel vse to, kar si prav kar naštrel, ga je gotovo omehčala tvoja molitve. Na prej torej, odvedi naju iz tega gozda, kajti tam zunaj bomo lahko dobili spicite konje.

S povdankom je pokazal Indijancu orožje in pripornil:

— No, le urno naprej.

Indijanec je hitro vstal.

— Pojdimo, — je dejal, hoteč prijeti za uzo konja, ki je nosil poročnikovo popotno torbo.

Toda poročnik je zadržal njegovo roko, rekoč:

— To opravim sam.

Tudi Marijan ni sedela v sedlu.

Indijanec je končno krenil naprej. Toda čim več poti so imeli za seboj, tem težje so se prerivali skozi goščavo.

Poročnik in Marijan sta nekaj časa mokče sledila Indijancu. Ko sta pa spoznala, da postaja položaj vedno slabši, sta izjavila, da nočeta več naprej.

— Vrniti se moramo po isti poti, — dejal poročnik.

Marijan se je naslonila na njegovo ramo in nehote je začutila potrebo močne zaščitne roke nad seboj.

— Ne! — je odgovoril Indijanec. — Vrniti bi se ne mogli tako lahko, kakor smo prodrli med ta drevesa, ki jih je Veliki duh oživel, da bi nas zopet in zopet obkolila vedno. kadar smo skoraj že našli izhod... Veliki duh noče, da bi prišli iz tega gozda, in Papay bo ubogal.

Zdaj ni bilo več mogoče dvomiti o Indijancem slabih namenih.

Poročnik mu je nastavil revolver na prsa in zaklical:

— Ali bi mogel Papay izdati tiste, ki so mu plačali, da bi jih vodil?

— Papay ni izdajalec, — je odgovoril Indijanec, ne da bi se zmenil za grožnjo.

— Gotovo poznaš gozd in objubil si pokazati nama pot, — je nadaljeval poročnik...

Potem se je pa razburil in oči so se mu srdito zaiskrile.

— Kaj si nama pa govoril o čudežih, ki jih dela bitje, zapoveduječe drevesom in grmom, naj nam zastavijo pot! Ni Velikega duha, ki bi mogel predstavljati drevesa in zapirati nam pot!.. Odvedi naju od tod ali pa te ustrelim kot podlega izdajalca, kot zločinka, ki je naju zapeljal na tja kraj, da bi naju oporal in umoril...

— Ubije Papaya, če hočete, — je odgovoril Indijanec s hlinjeno poniznostjo in udanostjo v voljo usode, — in Papay pojde poklonit se k nogam Velikega duha, ki mu nakloni večno srce na dnu Velikega jezera.

In Indijanec je razprostril roke ter odkril prsa, kot da pozdravlja bližajočo se smrt.

Poročnik je v zadregi obstal, ne da bi vedel, kaj naj počne. Njegove oči so srečale Marijanin pogled. In oči mlade žene so izražale vso grozo in vso jezo, ki je kipela tisti hip v nji. Toda Marijan se je premagala in dejala je Indijancu:

— Ne gre mi v glavo, da bi naju hoteli izdati... Mislim celo, da... vam v polni meri zaupam... Ni se vam torej treba ničesar dati, če storite vse, kar je v vaših močeh, da prideš srečno; — poti ne vidim več.

— Kaj? — je vzkliknil poročnik presečeno.

Toda Indijanec se ni ustrašil strogega poročnikovega pogleda.

— Da, — je nadaljeval, — Papay priči v življenju ne vidi poti pred seboj. Veliki duh je razpredel okrog in okrog mrežo srebrata in približil drevo drevesu, zavalil je skale na pot... Veliki duh je vsemogoven. Njegov je gozd, njegova je prerija in pustinja, njegove so reke in potoki... Veliki duh lahko stori, da se zemlja odpre in nastanejo prepadi, da dvignejo drevesa svoje krone pod nebo ali jih pa spuste do tal. Veliki duh je gospodar in Papay se mora ukloniti njegovi volji.

Po teh besedah se je Indijanec dotaknil s čelom zemlje.

Marijan je pomembno pogledala svojega moža. In kakor da je šinila tisti hip tudi njemu v glavo ista misel, je stopil pred Indijancem, držeč revolver v roki.

— Naprej moramo! — je vzkliknil energično. — A če je Veliki duh res hotel vse to, kar si prav kar naštrel, ga je gotovo omehčala tvoja molitve. Na prej torej, odvedi naju iz tega gozda, kajti tam zunaj bomo lahko dobili spicite konje.

S povdankom je pokazal Indijancu orožje in pripornil:

— No, le urno naprej.

Indijanec je hitro vstal.

— Pojdimo, — je dejal, hoteč prijeti za uzo konja, ki je nosil poročnikovo popotno torbo.

Toda poročnik je zadržal njegovo roko, rekoč:

— To opravim sam.

Tudi Marijan ni sedela v sedlu.

Indijanec je končno krenil naprej. Toda čim več poti so imeli za seboj, tem težje so se prerivali skozi goščavo.

Poročnik in Marijan sta nekaj časa mokče sledila Indijancu. Ko sta pa spoznala, da postaja položaj vedno slabši, sta izjavila, da nočeta več naprej.

— Vrniti se moramo po isti poti, — dejal poročnik.

Marijan se je naslonila na njegovo ramo in nehote je začutila potrebo močne zaščitne roke nad seboj.

— Ne! — je odgovoril Indijanec. — Vrniti bi se ne mogli tako lahko, kakor smo prodrli med ta drevesa, ki jih je Veliki duh oživel, da bi nas zopet in zopet obkolila vedno. kadar smo skoraj že našli izhod... Veliki duh noče, da bi prišli iz tega gozda, in Papay bo ubogal.

Zdaj ni bilo več mogoče dvomiti o Indijancem slabih namenih.

Poročnik mu je nastavil revolver na prsa in zaklical:

— Ali bi mogel Papay izdati tiste, ki so mu plačali, da bi jih vodil?

— Papay ni izdajalec, — je odgovoril Indijanec, ne da bi se zmenil za grožnjo.

— Gotovo poznaš gozd in objubil si pokazati nama pot, — je nadaljeval poročnik...

Potem se je pa razburil in oči so mu srdito zaiskrile.

— Kaj si nama pa govoril o čudežih, ki jih dela bitje, zapoveduječe drevesom in grmom, naj nam zastavijo pot! Ni Velikega duha, ki bi mogel predstavljati drevesa in zapirati nam pot!.. Odvedi naju od tod ali pa te ustrelim kot podlega izdajalca, kot zločinka, ki je naju zapeljal na tja kraj, da bi naju oporal in umoril...

— Ubije Papaya, če hočete, — je odgovoril Indijanec s hlinjeno poniznostjo in udanostjo v voljo usode, — in Papay pojde poklonit se k nogam Velikega duha, ki mu nakloni večno srce na dnu Velikega jezera.

In Indijanec je razprostril roke ter odkril prsa, kot da pozdravlja bližajočo se smrt.

Poročnik je v zadregi obstal, ne da bi vedel, kaj naj počne. Njegove oči so srečale Marijanin pogled. In oči mlade žene so izražale vso grozo in vso jezo, ki je kipela tisti hip v nji. Toda Marijan se je premagala in dejala je Indijancu:

— Ne gre mi v glavo, da bi naju hoteli izdati... Mislim celo, da... vam v polni meri zaupam... Ni se vam torej treba ničesar dati, če storite vse, kar je v vaših močeh, da prideš srečno; — poti ne vidim več.

— Kaj? — je vzkliknil poročnik presečeno.

Toda Indijanec se ni ustrašil strogega poročnikovega pogleda.

— Da, — je nadaljeval, — Papay priči v življenju ne vidi poti pred seboj. Veliki duh je razpredel okrog in okrog mrežo srebrata in približil drevo drevesu, zavalil je skale na pot... Veliki duh je vsemogoven. Njegov je gozd, njegova je prerija in pustinja, njegove so reke in potoki... Veliki duh lahko stori, da se zemlja odpre in nastanejo prepadi, da dvignejo drevesa svoje krone pod nebo ali jih pa spuste do tal. Veliki duh je gospodar in Papay se mora ukloniti njegovi volji.

Po teh besedah se je Indijanec dotaknil s čelom zemlje.

Marijan je pomembno pogledala svojega moža. In kakor da je šinila tisti hip tudi njemu v glavo ista misel, je stopil pred Indijancem, držeč revolver v roki.

— Naprej moramo! — je vzkliknil energično. — A če je Veliki duh res hotel vse to, kar si prav kar naštrel, ga je gotovo omehčala tvoja molitve. Na prej torej, odvedi naju iz tega gozda, kajti tam zunaj bomo lahko dobili spicite konje.

S povdankom je pokazal Indijancu orožje in pripornil:

— No, le urno naprej.

Indijanec je hitro vstal.

— Pojdimo, — je dejal, hoteč prijeti za uzo konja, ki je nosil poročnikovo popotno torbo.

Toda poročnik je zadržal njegovo roko, rekoč:

— To opravim sam.

Tudi Marijan ni sedela v sedlu.

Indijanec je končno krenil naprej. Toda čim več poti so imeli za seboj, tem težje so se prerivali skozi goščavo.

Poročnik in Marijan sta nekaj časa mokče sledila Indijancu. Ko sta pa spoznala, da postaja položaj vedno slabši, sta izjavila, da nočeta več naprej.

— Vrniti se moramo po isti poti, — dejal poročnik.

Marijan se je naslonila na njegovo ramo in nehote je začutila potrebo močne zaščitne roke nad seboj.

— Ne! — je odgovoril Indijanec. — Vrniti bi se ne mogli tako lahko, kakor smo prodrli med ta drevesa, ki jih je Veliki duh oživel, da bi nas zopet in zopet obkolila vedno. kadar smo skoraj že našli izhod... Veliki duh noče, da bi prišli iz tega gozda, in Papay bo ubogal.

Zdaj ni bilo več mogoče dvomiti o Indijancem slabih namenih.

Poročnik mu je nastavil revolver na prsa in zaklical:

— Ali bi mogel Papay izdati tiste, ki so mu plačali, da bi jih vodil?

— Papay ni izdajalec, — je odgovoril Indijanec, ne da bi se zmenil za grožnjo.

— Gotovo poznaš gozd in objubil si pokazati nama pot, — je nadaljeval poročnik...

Potem se je pa razburil in oči so mu srdito zaiskrile.

— Kaj si nama pa govoril o čudežih, ki jih dela bitje, zapoveduječe drevesom in grmom, naj nam zastavijo pot! Ni Velikega duha, ki bi mogel predstavljati drevesa in zapirati nam pot!.. Odvedi naju od tod ali pa te ustrelim kot podlega izdajalca, kot zločinka, ki je naju zapeljal na tja kraj, da bi naju oporal in umoril...

— Ubije Papaya, če hočete, — je odgovoril Indijanec s hlinjeno poniznostjo in udanostjo v voljo usode, — in Papay pojde poklonit se k nogam Velikega duha, ki mu nakloni večno srce na dnu Velikega jezera.

In Indijanec je razprostril roke ter odkril prsa, kot da pozdravlja bližajočo se smrt.

Poročnik je v zadregi obstal, ne da bi vedel